

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

The Factors of Motivation for study selection in Early Childhood Education at
Faculty of Education Buriram Rajabhat University

นิตยา บรรณประสิทธิ์¹ / มัลลิกา เจริญพจน์² / วราลี โกศัย³ / วิไลวรรณ ศิริเมฆา⁴ /
ธนากร เทียมทัน⁵ / วิภารัตน์ อิมรัมย์⁶

Nitaya Banprasit / Manlika Charoenphot / Warali Kosai / Wilaiwan Sirimekha /
Thanakon Thiamthan / Wipharat Imram

¹⁻⁶ สาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Early Childhood Education at Faculty of Education, Buriram Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558 มีค่าความเชื่อมั่น 0.954 ซึ่งข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านลักษณะของสาขาวิชา และปัจจัยด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ

Abstract

This Research aimed to study the motivation factors for the decision to study in Early Childhood Education at Faculty of Education, Buriram Rajabhat University in the academic year 2015. The population used in this Study consisted of 53 1st year students of the Early Childhood Education Program. The research instrument was questionnaire, and the reliability value was 0.954. All data was analyzed by using frequency, percentage and standard deviation. The analysis was presented in form of table. It revealed that the highest factor affected the students' decision making was personal reason, followed by economic status, social value, the characteristic of profession and related person respectively.

Keywords: Motivation Factors for study decision for study, Early Childhood Education, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างสังคมที่เป็นธรรมและเป็นสังคมสันติสุข เพื่อพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้งทางกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ คุณภาพ และยั่งยืน มีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายบนพื้นฐานปัญญา นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในภูมิภาคอาเซียน ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษานับเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนากำลังคนของประเทศ เพราะการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้นั้น ทรัพยากรที่สำคัญก็คือ ประชากรของประเทศจะต้องมีคุณภาพในวิชาชีพ มีความรู้ มีทักษะและเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ รู้จักคิดวิเคราะห์ และมีคุณธรรมจริยธรรม ดังนั้นการพัฒนาคนให้มีศักยภาพและมีคุณภาพในการประกอบวิชาชีพนั้น บุคคลต้องได้รับการศึกษาที่ดีในระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์จึงมีมุ่งขยายและกระจายโอกาสทางการศึกษาสู่กลุ่มเป้าหมายและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวได้มีโอกาสเข้าศึกษาต่อและพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพและโอกาสของตนเอง เพื่อรองรับและสนองความต้องการของผู้เรียนอันเป็นผลมาจากการขยายโอกาสในระดับมัธยมศึกษา ดังนั้นจึงต้องพัฒนาระบบการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้การพัฒนาคนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถนำความรู้ไปใช้ในภาคได้ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 และ 7 หมวดที่ 1 ที่ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความสามารถในการประกอบวิชาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของท้องถิ่นซึ่งมีพันธกิจคือ ผลิตบัณฑิตและสร้าง

โอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ วิจัยสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาท้องถิ่นและเทคโนโลยี ยกระดับและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน รวมถึงผู้ประกอบการให้แข่งขันได้ อนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลิตพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังส่งเสริมสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น (มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2559 : 8) คณะครุศาสตร์ เป็นผู้รับผิดชอบผลิตบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ได้ดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และแผนพัฒนาคณะครุศาสตร์ เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามที่ได้กำหนดเพื่อตอบสนองต่อสังคม โดยเปิดสอนนักศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาได้แก่ สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีศึกษา สาขาวิชานาฏศิลป์ สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา สาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาสังคมศึกษา และสาขาวิชาศิลปศึกษา

สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบผลิตบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) โดยได้กำหนดปรัชญา คือ ผลิตครูดี มีความรู้ สร้างสรรค์ประสบการณ์ และมีศรัทธาในวิชาชีพครูระดับมัธยมศึกษา โดยมีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม มีความรู้ ความสามารถในศาสตร์ของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปพัฒนาเด็กปฐมวัย พัฒนาตนเอง และพัฒนางาน พร้อมทั้งจะเป็นครูและผู้บริหารด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแบบมืออาชีพ สามารถทำงานร่วมกับครอบครัว ชุมชน หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการศึกษาต่อระดับสูงหรือทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยในงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป (คณาจารย์สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา, 2554 : 1) ซึ่งสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาต้องรับผิดชอบผลิตบัณฑิตภาคปกติดังกล่าว ทำให้

ในแต่ละปีการศึกษาจะมีผู้สนใจมาสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นจำนวนมาก เพราะถ้าบัณฑิตสำเร็จการศึกษาแล้วมีโอกาสได้งานทำค่อนข้างสูงจากการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2557 พบว่า บัณฑิตที่มีงานทำแล้ว คิดเป็นร้อยละ 67.90 (วรลณี โกศัย และคณะ, 2558 : 40-44) และจากการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2557 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมากทุกด้าน (วรลณี โกศัย และคณะ, 2557 : 39-41) ทั้งของภาคีรัฐบาลและภาคเอกชน

ดังนั้นคณะผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2558 ในปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว ปัจจัยด้านปัจจัยด้านลักษณะของสาขาวิชา ปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เพื่อสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จะได้นำข้อมูลในครั้งนี้นำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และเปิดสอนหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558 ภาคปกติ จำนวน 53 คน ตัวอย่างทั้งหมดได้มาแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามสำรวจปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558

แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอนคือ 1) สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ระดับของปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 3) ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผู้วิจัยและคณะได้นำแบบสอบถามของ นิตยา บรรณประสิทธิ์ และศิระ เพ็ชรจำเริญสุข (2554) ซึ่งมีความเชื่อมั่น 0.954 ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ แล้วเสนอเป็นค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศ เพศหญิง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 100 อายุ อายุ 18 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.89 อายุ 19 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 75.47 อายุ 20 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 20.75 อายุ 21 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.89 การศึกษา เรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ระดับผลการเรียน ระหว่าง 2.01 ถึง 2.50 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.77 ระหว่าง 2.51 ถึง 3.00 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 39.62 ระหว่าง 3.01 ถึง 3.50 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 49.06 ระหว่าง 3.51 ถึง 4.00 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.55

ตารางที่ 1 ระดับของปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ระดับของแรงจูงใจ		แปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว	4.57	0.31	มากที่สุด
ปัจจัยด้านลักษณะของสาขาวิชา	4.31	0.39	มาก
ปัจจัยด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.50	0.92	มาก
ปัจจัยด้านสังคม	4.50	0.47	มากที่สุด
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	4.52	0.39	มากที่สุด

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.31) รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.39) ปัจจัยด้านสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.47) ปัจจัยด้านลักษณะของสาขาวิชา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.39) และปัจจัยด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.92) ตามลำดับ

ความคิดเห็นเพิ่มเติมผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยได้สรุปผล และนำเสนอรายละเอียด ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว อยากรับปริญญาที่จบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพราะมีคุณภาพ เป็นสาขาวิชาที่น่าเรียน อยากมีความรู้ มีบุคคลต้นแบบที่ชอบ เพราะเป็นสถาบันที่อยู่ใกล้บ้านมากกว่ามหาวิทยาลัยอื่น รักเด็ก เป็นอาชีพที่ใฝ่ฝัน จึงเลือกเป็นครูสอนเด็ก เป็นมหาวิทยาลัยอันดับแรกที่ยอมรับมาศึกษาต่อ และสอนเด็กๆ ให้เป็นคนดี 2) ปัจจัยด้านลักษณะของสาขาวิชา เป็นสาขาวิชาที่จบแล้วได้ประกอบอาชีพที่มั่นคง เป็นสาขาที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดมีอาจารย์ที่สอนดี มีคุณวุฒิสูง มีรุ่นพี่คอยให้คำแนะนำ และสาขาวิชาที่มีอาจารย์ที่มีความรู้ เป็นอาชีพใฝ่ฝัน เพราะอยากเป็น

ครู ได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กและพัฒนาการต่างๆ เป็นสาขาวิชาที่ดี มีสื่อทางการสอนดึงดูดความสนใจและน่าสนใจ และเรียนง่าย และสามารถเข้าใจได้ไม่ยาก 3) ปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ครอบครัวและญาติจบสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พี่แนะนำให้มาเรียน ครูแนะนำให้เรียน ผู้ปกครองสนับสนุน และตัดสินใจด้วยตนเองในการเลือกศึกษาต่อ 4) ปัจจัยด้านสังคม เป็นสาขาวิชาที่มีเกียรติทุกคนยอมรับ มีงานที่มั่นคง เป็นที่ยอมรับสังคม มีอาจารย์และเพื่อนร่วมสาขาวิชาที่ดี ได้เพื่อนใหม่ และเรียนจบมีงานทำที่ดี 5) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีรายได้ในการดำรงชีวิต ค่าเทอมไม่แพง เงินมีความจำเป็นต่อการทำงานวิชานี้และมีผู้สนใจเรียนเยอะจบไปไม่มีงานทำ

อภิปรายผล

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว สามารถนำผลนั้นมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อโดยภาพรวม ระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสังคม ระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะของสถาบัน/สาขา และปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว ซึ่งเป็นแรงจูงใจภายในมากระตุ้นในการเลือกศึกษาต่อเป็นความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาตนเอง ด้านความรู้ความสามารถ การได้รับประสบการณ์ใหม่ และพัฒนาตนเองด้านความเชื่อมั่นในตนเอง จะช่วยสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้

เรียนที่จะขยัน ตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการศึกษาค้นคว้าให้ได้รับความสำเร็จ มีความมานะพยายามอดทน ทำงานมีแผน ตั้งระดับความหวังไว้สูง และพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ (ปริยาพร วงศ์อนุโรจน์, 2548: 229-230) สอดคล้องกับ นงเยาว์ นุชนารถ (2553) ได้ศึกษา เรื่องการวิจัยวิจัยปัจจัยจูงใจในการเลือกศึกษา สาขาวิชาการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2553 พบว่า ปัจจัยจูงใจที่ทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเข้าศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีได้แก่ ปัจจัยจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง/เหตุผลส่วนตัว น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับ อเนก ณะชัยวงศ์ (2554) ได้ศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยในด้านส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่ออันดับแรกคือ การตัดสินใจศึกษาต่อด้วยตนเอง

อีกทั้งปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคมก็เป็นปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน อธิบายได้ตามทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow: 1970: 35-47 ; อ้างถึงใน ปิยะนาถ สรวิตร, 2553: 17) ที่กล่าวว่า มูลเหตุที่เป็นแรงจูงใจสำคัญของมนุษย์ คือ ความต้องการ (Needs) มนุษย์มีความต้องการ 5 ชั้น เรียงลำดับจากต่ำไปสูง ได้แก่ ความต้องการด้านสรีระ ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการความรักหรือสังคม ความต้องการความนิยมนับถือในตนเอง และความต้องการพัฒนาศักยภาพของตน โดยมนุษย์จะมีความต้องการขั้นต่ำสุดก่อนเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการในขั้นต่ำสุดจนเป็นที่พอใจแล้วจะเกิดความต้องการในขั้นสูงต่อไป และทฤษฎีแรงจูงใจในการศึกษาต่อของโรเจอร์ (Rogers, 1979: 13-20 ; อ้างถึงใน นรฤทธิ สุรชิต, 2547: 19-20) ที่กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาต่อของบุคคลประกอบด้วยความต้องการและเป้าหมายที่มีลักษณะผสมผสานกันหลายประการ ได้แก่ แรงจูงใจด้านอาชีพ แรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเอง แรงจูงใจด้านสังคม และแรงจูงใจอื่นๆ นอกจากนี้ นักศึกษาได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านเหตุผล

ส่วนตัว อยากเป็นครูปฐมวัยที่จบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพราะมีคุณภาพ เป็นสาขาวิชาที่น่าเรียน อยากมีความรู้ มีบุคคลต้นแบบที่ชอบ เพราะเป็นสถาบันที่อยู่ใกล้บ้านมากกว่ามหาวิทยาลัยอื่น รักเด็ก เป็นอาชีพที่ใฝ่ฝัน จึงเลือกเป็นครูสอนเด็ก เป็นมหาวิทยาลัยอันดับแรกที่ยอมรับมาศึกษาต่อ และสอนเด็กๆ ให้เป็นคนดี 2) ปัจจัยด้านลักษณะของสาขาวิชา เป็นสาขาวิชาที่จบแล้วได้ประกอบอาชีพที่มั่นคง เป็นสาขาที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดมีอาจารย์ที่สอนดี มีคุณวุฒิสูง มีรุ่นพี่คอยให้คำแนะนำ และสาขาวิชามีอาจารย์ที่มีความรู้เป็นอาชีพใฝ่ฝัน เพราะอยากเป็นครู ได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กและพัฒนาการต่างๆ เป็นสาขาวิชาที่ดี มีสื่อทางการสอนดึงดูดความสนใจและน่าสนใจ และเรียนง่าย และสามารถเข้าใจได้ไม่ยาก 3) ปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ครอบครัวและญาติจบสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี พี่แนะนำให้มาเรียน ครูแนะนำให้เรียน ผู้ปกครองสนับสนุน และตัดสินใจด้วยตนเองในการเลือกศึกษาต่อ 4) ปัจจัยด้านสังคม เป็นสาขาวิชาที่มีเกียรติทุกคนยอมรับ มีงานที่มั่นคง เป็นที่ยอมรับสังคม มีอาจารย์และเพื่อนร่วมสาขาวิชาที่ดี ได้เพื่อนใหม่ และเรียนจบมีงานทำที่ดี 5) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีรายได้ในการดำรงชีวิต ค่าเทอมไม่แพง เงินมีความจำเป็นต่อการทำงานวิชาอื่น และมีผู้สนใจเรียนเยอะจะไปไม่มีงานทำ

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อปัจจัยด้านลักษณะของสถาบัน/สาขา และปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจ 2 อันดับสุดท้าย โดยปัจจัยด้านลักษณะของสถาบัน/สาขา หมายถึงสิ่งที่นักศึกษาเห็นว่า สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์แตกต่างจากสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ เช่น ชื่อเสียง การจัดการเรียนการสอน การสอบคัดเลือก คณาจารย์ ค่าใช้จ่ายสถานที่ตั้ง การสอบเข้าทำงานได้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ชักนำหรือโน้มน้าวให้นักศึกษาเข้าศึกษาต่อ สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผนในการนำ

ผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มกิจกรรมประชาสัมพันธ์ และหลักสูตร ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน และนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าศึกษาต่ออย่างทั่วถึงหลากหลายช่องทาง ซึ่งจะส่งผลต่อกระบวนการรับนักศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

2. ควรมีการสำรวจปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2558 อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และประชาคมอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- คณาจารย์สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา. (2554). **หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554)**. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นางเยาว์ นุชนารถ. (2553). **ปัจจัยจูงใจในการเลือกศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นรงค์ฤทธิ์ สุรชิต. (2547). **แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพาณิชยกรรมหัวหิน**. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา บรรณประสิทธิ์ และศิระ เพ็ชรจำเริญสุข. (2554). **ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรียาพร วงศ์อนุโรจน์. (2548). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปิยะนาล สรวีสุต. (2552). **แรงจูงใจของผู้นำเยาวชนที่มีจิตอาสาในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม กรณีศึกษาสภาเยาวชนกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2559). **คู่มือนักศึกษา 2559 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วารลี โกศัย และคณะ. (2557). **ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2557**. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- _____. (2558). **ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2557**. บุรีรัมย์: สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อเนก ณะชัยวงศ์. (2554). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**. เชียงใหม่: สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.